

Theosofie de archaische wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.

Sterven en de dood.

Begrafenis Ceremoniën.

Gottfried de Purucker.

Vr. – Zou u ons vanuit een esoterisch standpunt kunnen vertellen wat de waarde is van de gangbare ceremoniën bij begrafenisplechtigheden? Wat zou een theosoof het beste kunnen doen als hij geen rekening hoefde te houden met conventies en de gevoeligheden van vrienden en familie?

GdeP – Eerlijk gezegd geloof ik dat er geen enkele esoterische waarde ligt in ‘de gangbare ceremoniën bij begrafenisplechtigheden’. Dit betekent niet dat ik geloof dat het dode lichaam op een volkomen harteloze en cynische manier moet worden beschouwd. Integendeel, een lichaam waarin de ziel heeft gewoond van iemand van wie we hebben gehouden, of zelfs van iemand die we nooit hebben gekend, moet met kalme waardigheid en eerbied worden behandeld, waarbij we niet vergeten dat het maar een lege schil is, de lege woning van de zelfbewuste en levende geest die deze heeft verlaten.

Aan de andere kant denk ik dat veel van de ‘gangbare ceremoniën bij begrafenisplechtigheden’ door een soort psychomagnetische aantrekking ertoe bijdragen dat de geëxcarneerde entiteit, die, natuurlijk automatisch, haar best doet zich te bevrijden van de aantrekkingen van deze fysieke sfeer, aan de aarde wordt geketend. Wanneer de verwanten en vrienden in een sterfkamer bijeen zijn en er wordt gehuild en getreurd of er zijn allerlei uitingen van liefde en toewijding, en als de deugden van de dode worden opgesomd, en men stilstaat bij gebeurtenissen in zijn of haar leven – zijn al deze dingen door de sterke psycho magnetische vibraties en elementen waarmee dit gepaard gaat, werkelijk een belemmering voor het ego dat bezig is heen te gaan.

Daarom zijn die begrafenisplechtigheden niet alleen niet goed, maar heel verkeerd. Verder geloof ik dat de uitwerking op de levenden slecht is, want er ontstaat een gevoel van moedeloosheid, somberheid, zelfs van verschrikking, en het geeft aan de dood een negatieve betekenis die deze in de natuur niet heeft, want het betreft het afwerpen van het meest grove voertuig van de constitutie van de mens.

Wat het laatste deel van uw vraag betreft: het beste wat een theosoof volgens mij zou kunnen doen, vooral als hij geen rekening hoeft te houden met ‘conventies en de gevoeligheden van vrienden of familie’, is om het zo eenvoudig mogelijk te houden, als het maar in overeenstemming is met een waardige zorg en behandeling van het dode lichaam van de heengegane en geliefde ziel.

In dat geval zou ik willen aanraden om onmiddellijk nadat de dood is ingetreden de ramen van de sterfkamer te openen, en in de directe omgeving zo mogelijk algehele stilte in acht te nemen, en als het avond wordt, een nachtlucht of kaars aan te steken en deze te plaatsen bij of naast het hoofd van het lichaam, waarbij er natuurlijk voor wordt gezorgd dat er geen brand kan ontstaan. Bij het hoofd van het lichaam zou er eenmaal 's morgens en eenmaal 's avonds na zonsondergang een wierookstokje moeten worden aangestoken, en wel iedere dag dat het lichaam er ligt vóór de crematie of begrafenis. Heeft men geen wierook, dan is het goed in de kamer geurige kruiden of grassen of een stukje hout te branden. Het doet er niet veel toe wat voor hout, maar het is beter daarvoor zo mogelijk wat geurig hout te gebruiken, bijvoorbeeld cederhout. De reden hiervoor is dat het brandende hout of de kruiden en vooral de

" Werken in het belang van de mensheid is de eerste stap " H.P. Blavatsky

**Theosofie de archaische wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.**

wierook de atmosfeer zuiveren en de neiging hebben kwade en onaangename elementale krachten af te weren die altijd, nadat de ziel het lichaam heeft verlaten, tot een sterfbed worden aangetrokken. Het licht heeft min of meer hetzelfde effect dat het elementaren afweert. Deze astrale bewoners kunnen geen werkelijk kwaad doen behalve aan hen die in leven zijn, en hun aanwezigheid is ongezond. Een oude gewoonte en menselijk instinct hebben in veel gevallen de wierook of het branden van hout of kruiden vervangen door in de sterfkamer bloemen te zetten. Door de geur is dit voor korte tijd goed maar veel minder doeltreffend dan de wierook of het brandende hout, omdat de bloemen na korte tijd beginnen te verwelken, en de geur en aanwezigheid van bederf moeten worden vermeden.

Zelfs tabaksrook is een soort wierook, en het zou niet verkeerd zijn wat tabak te branden, maar ik zou dit niet aanraden want, als een familielid in de sterfkamer een sigaret zou roken – de eenvoudigste manier om tabak te gebruiken – zouden kritische familieleden of vrienden dit onmiddellijk een cynische en harteloze daad noemen, omdat ze de achterliggende gedachte niet zouden begrijpen. Maar het branden van wierook of wat geurig hout of kruiden zou voor niemand aanleiding zijn tot kritiek, en wierook is het beste middel om de atmosfeer te zuiveren.

Wat de begrafenisplechtigheid betreft, dit is iets waarover een theosoof zelf moet beslissen als het om het dode lichaam gaat van iemand van wie hij hield. Ik zou echter aanraden de ceremonie zo eenvoudig mogelijk te houden. Als hij conventies in acht moet nemen en de gevoelens van familieleden en vrienden, en het is altijd goed om dat te doen, dan zou ik aanraden dat er iets wordt voorgelezen uit een van onze devotionele boeken, misschien twee passages gescheiden door een periode van stilte van vijf of tien minuten of een kwartier of een uur, volgens de wens van degene die de ceremonie regelt. Indien dat mogelijk is, kan naar wat rustige muziek worden geluisterd, deze zou dan onmiddellijk na het tweede citaat kunnen worden gespeeld, waarmee de ceremonie wordt afgesloten.

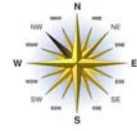
Er is mij ook gevraagd: Is het een goed idee om in geval van crematie de as te bewaren van onze geliefden die zijn heengegaan? Er is geen bezwaar tegen behalve dat het een enigszins deprimerend effect heeft op de nabestaanden. De beste manier zou misschien zijn om, als de wet dit toestaat, de as overeenkomstig de wens van de overlevenden te verstrooien boven een mooi stuk land, of boven stromend water, of boven zee, volgens de wens van de dode of van de levenden. De Ouden waren natuurlijk zeer precies bij hun begrafenisplechtigheden en bij het bewaren van de as van de doden, maar dat kwam omdat de oude religies al voor een groot deel gedegenereerd waren, zelfs eeuwen vóór het begin van het christendom, dat dezelfde traditionele ceremoniën slechts min of meer voortzette.

Wat er ook gebeurt, het voornaamste waar men voor moet zorgen is dat er de eerste uren nadat de persoon is gestorven in de sterfkamer de grootst mogelijke stilte in acht wordt genomen. De reden is dezelfde als die waarop de meester in een van onze boeken heeft gewezen: nadat het hart voor het laatst heeft geklopt, leven de hersenen gedurende een aantal uren nog gedeeltelijk, en overzien in mentale beelden het hele panorama van het vorige leven, van het eerste tot het laatste moment van bewust bestaan dat aan de laatste ademtocht voorafging. Elk soort geluid stoort het zich terugtrekkende ego in zijn panoramische visioen van het zojuist geëindigde leven; en de slechtst denkbare verstoring is iets dat een beroep doet op het zich terugtrekkende ego door de menselijke emoties of gevoelsuitingen ervan, zoals huilen of uitingen van verdriet of spijt of leedwezen. Bewaar in de sterfkamer

"Werken in het belang van de mensheid is de eerste stap" H.P. Blavatsky

[www.theosofie - noordwest.nl](http://www.theosofie-noordwest.nl)

**Theosofie de archaïsche wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.**

volkomen stilte.

de Dialogen II blz. 979-981
© 2005 Theosophical University Press Agency

Daal en Bergselaan 68, 2565 AG Den Haag